

מספר פנימי: 2159954-37997
נספח מס' מ-1423/א'

**הצעת חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) (תיקון מס' 5 והוראת שעה),
התשפ"ב-2021**

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום ה' בחשוון התשפ"ב
(11 באוקטובר 2021), והועברה לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

הצעת החוק מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה
השלישית ביום כ' בכסלו התשפ"ב (24 בנובמבר 2021).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 2159954-37997
נספח מס' מ-1423/א'

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשפ"ב-2021

הוספת סעיפים 1ב4 עד 3ב4 .1 בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953¹, אחרי סעיף 4ב יבוא:

1ב4. (א) בלי לגרוע מסמכויות השיפוט לפי סעיף 1 וסעיף 4א, לבית דין רבני יהיה שיפוט ייחודי בתביעת גט של אישה יהודייה נגד אישה היהודי, אף אם לא מתקיימות לגביהם הזיקות המנויות בסעיף 4א(א), ובלבד שהנישואין נערכו על פי דין תורה והאישה לא קיבלה גט מנישואין אלה בבית דין מחוץ לישראל, ומתקיים אחד מאלה:

(1) במקום מושבו של הנתבע או במקום מושבה של התובעת אין בית דין שניתן לערוך לפניו גט לפי דין תורה מחוץ לישראל (בחוק זה – בית דין מחוץ לישראל); לעניין זה, הגישה האישה בקשה לעריכת גט לפני בית דין מחוץ לישראל, לא תישמע טענה כי אין בית דין שיכול לערוך גט לפי דין תורה אלא אם כן קבע בית הדין שאליו הוגשה הבקשה כי אינו יכול לערוך גט לפי דין תורה;

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 165; התשס"ח, עמ' 722.

(2) האישה הגישה בקשה לעריכת גט לפי דין תורה לבית דין מחוץ לישראל והאיש לא התייצב לפני בית הדין במשך ארבעה חודשים מיום שזומן על ידי בית הדין כאמור;

(3) בית דין מחוץ לישראל קבע שהאיש ייתן גט לאשתו, אולם על אף מאמץ סביר לאכוף את החלטת בית הדין באמצעים המשפטיים והדתיים הקיימים באותה מדינה, הגט לא ניתן במשך שישה חודשים מיום שקבע בית הדין כאמור.

(ב) לתביעה המוגשת לפי פסקה (2) או (3) של סעיף קטן (א), תצורף החלטת בית הדין מחוץ לישראל בדבר התקיימות הנסיבות שבשלהן התעורר הצורך בהגשת תביעה לגט לבית הדין הרבני בישראל, אלא אם כן בנסיבות העניין יש קושי לצרף החלטה כאמור.

(ג) לא ידון בית דין רבני בתביעה כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) כתב התביעה הומצא לנתבע בישראל או שהנתבע נמצא בישראל במועד הגשת התביעה, ובלבד שכתב התביעה הומצא לו כדין;

(2) אם בני הזוג נישאו גם על פי הדין החל במדינת חוץ – בני הזוג גרושים לפי אותו דין; ואולם, אם התקיימו נסיבות מיוחדות המקשות על עריכת גירושין כאמור במדינת חוץ, די בכך שהוגשה תביעה לגירושין לבית משפט מוסמך במדינת חוץ, והתובעת פעלה בשקידה ראויה לעריכת הגירושין כאמור.

(ד) הוגשה לבית דין רבני תביעה לפי סעיף זה לא יהיה בכך כדי למנוע מבית משפט מוסמך במדינת חוץ לדון בתביעה לגירושין אזרחיים בין בני הזוג.

(ה) נוכח בית הדין כי לא התקיימו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) – ימחק את התביעה לאלתר.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי להקנות לבית הדין הרבני סמכות שיפוט בעניינים הכרוכים בגירושין.

(ז) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ו), הוגשה תביעה לפי סעיף זה, לא תהיה לבית הדין הרבני, אגב אותה תביעה, סמכות שיפוט בעניינים שנקבעו בפסק דין או בהחלטה של בית משפט מוסמך במדינת חוץ או בהסכם תקף על פי דין של מדינת חוץ או שמתנהל בעניינם הליך בבית משפט מוסמך של מדינת חוץ.

24. (א) הוגשה לבית דין רבני תביעת גט לפי סעיף 1ב4, והנתבע נוכח בישראל, יקבע בית הדין הרבני מועד לדיון במתן הגט בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע מיום הגשת התביעה אם הנתבע נכח בישראל במועד זה או מיום המצאת התביעה לנתבע בישראל.

(ב) החלטת בית הדין הרבני בתביעה כאמור בסעיף קטן (א) תינתן בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-30 ימים ממועד הדיון כאמור באותו סעיף קטן; ואולם, בנסיבות חריגות ומטעמים שיירשמו, רשאי בית הדין לתת את החלטתו לא יאוחר מ-60 ימים מהמועד האמור; נשיא בית הדין הרבני הגדול רשאי להאריך את התקופה למתן החלטת בית הדין ב-30 ימים נוספים אם סבר שנסיבות העניין מצדיקות זאת.

(ג) (1) החלטה לעניין סמכות בית הדין בתביעה שהוגשה לפי סעיף קטן (א) תינתן בצירוף נימוקים.

(2) החלטה כאמור בפסקה (1) ניתנת לערעור בפני בית הדין הרבני הגדול בתוך שבעה ימים מיום המצאתה ותשובה לערעור תוגש בתוך שבעה ימים מיום המצאתו למשיב.

(3) בית הדין הרבני הגדול ידון בערעור כאמור בפסקה (2) בדרך יחיד או במותב, כפי שיקבע נשיא בית הדין הרבני הגדול או דיין שהוא הסמיך לכך; הדיון יתקיים בתוך 14 ימים ממועד הגשתו.

(4) החלטת בית הדין הרבני הגדול בערעור כאמור בפסקה (2) תינתן בתוך 14 ימים ממועד הדיון.

(ד) על אף הוראות סעיף 4(א)(1) ו-2 לחוק קיום פסקי דין של גירושין, קבע בית דין רבני בפסק דין או בהחלטה (בסעיף זה – פסק דין) כי על הצדדים להתגרש והנתבע נמצא בישראל במועד מתן פסק הדין, יקבע מועד לסידור גט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימים מיום מתן פסק הדין.

(ה) ניתן פסק דין לגירושין ולא סודר הגט במועד שנקבע לפי סעיף קטן (ד) והנתבע נמצא בישראל, יחולו לגביו הוראות חוק קיום פסקי דין של גירושין, בשינויים אלה:

(1) בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (ב) יקראו:

"(ג) ציווה בית דין רבני על מאסר כפייה של נתבע שמקום מושבו מחוץ לישראל, תימסר הודעה מיידית בכתב לנשיא בית הדין הרבני הגדול על מתן הצו, והוא יהיה רשאי לבטל את המאסר או לקבוע כל הוראה אחרת כפי שיראה לנכון."

(2) בסעיף 4 –

(א) בסעיף קטן (א)(1), במקום "מ-45 ימים" יקראו "מ-14 ימים", ובמקום "45 ימים" יקראו "14 ימים";

(ב) בסעיף קטן (א)(2), במקום "לא יאוחר מ-21 ימים" יקראו "בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע";

(ג) בסעיף קטן (ב), אחרי "ובהתחשב בין היתר" יקראו "במקום מגוריו";

(ד) בסעיף קטן (ג)(1) –

(1) בפסקה (1), במקום "90 ימים" יקראו "30 ימים";

(2) בפסקה (2), במקום "45 ימים" יקראו "14 ימים";

(3) בפסקה (3), במקום "בתוך 15 ימים" יקראו "בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבוע";

(3) בסעיף 4א –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "21 ימים" יקראו "שבוע" ובמקום "60 ימים" יקראו "30 ימים";

(ב) בסעיף קטן (ג)(1) ו-(2), בכל מקום, במקום "60 ימים" יקראו "30 ימים".

34. (א) מנהל בתי הדין הרבניים ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בחודש יוני אחת לשנה, על יישום הוראות סעיפים 14 ו-24; הדוח יכלול בין השאר פירוט לגבי העניינים שלהלן בשנה שקדמה למועד הדיווח:

(1) מספר התביעות שהוגשו לפי סעיף 14 (בסעיף זה – תביעות), ומתוכן מספר התביעות שבהן הייתה לבית הדין הרבני סמכות לדון ומה הייתה העילה לרכישת הסמכות;

(2) פירוט מדינות המושב של בעלי הדין בתביעות;

(3) מספר התביעות שהסתיימו במתן גט ופרק הזמן ממועד הגשת התביעה ועד מתן הגט;

(4) מספר התביעות שבהן הוטלו צווי הגבלה לפי חוק קיום פסקי דין של גירושין ופירוט צווי ההגבלה שהוטלו;

(5) מספר התביעות שבהן בני הזוג נישאו גם על פי הדין במדינת חוץ, ומתוכן מספר התביעות שבהן בני הזוג היו גרושים לפי אותו דין במועד הגשת התביעה.

(ב) לדיווח כאמור בסעיף קטן (א) יצורפו, ככל הניתן ובכפוף להוראות כל דין, פסקי דין שניתנו לפי הסעיפים האמורים בשנה שקדמה למועד הדיווח, בלא ציון פרטים שמאפשרים לזהות את בעלי הדין.

(ג) סעיף זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"ה בסיוון התשפ"ז (30 ביוני 2027)."

תיקון חוק בתי דין 2. בחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956², בסעיף 7ב, האמור בו יסומן "(א)" ובסופו יבוא :
ודרכי דיון (כפיית ציות

"(ב) ניתן צו כאמור בסעיף קטן (א) במסגרת תביעה לפי סעיף 1ב4 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, תינתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה."

² ס"ח התשט"ז, עמ' 40; התשע"ט, עמ' 220.

מספר פנימי : 2159954
נספח מס' מ-1423/א'

הסתיוגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשפ"ב-2021
* הערה : אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ימוספרו יתר הוראות החוק ויתוקנו ההפניות אליהן בהתאם.

הסתיוגויות

לסעיף 1

חברי הכנסת אורי מקלב, משה גפני, יעקב ליצמן, מאיר פרוש, יעקב אשר, ישראל אייכלר ויצחק פינדרוס
מציעים:

1. בסעיף 3ב4 המוצע, המילים "אחת לשנה" – יימחקו, ובמקום סעיף קטן (ג) יבוא :
"ג) דיווח כאמור יימסר בשנה הראשונה שלאחר תחילתו של חוק שיפוט בתי דין רבניים
(נישואין וגירושין) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשפ"ב-2021, ולאחר מכן אחת לשנתיים, עד
ליום כ"ה בסיוון התשפ"ז (30 ביוני 2027)".

לסעיף 2

חבר הכנסת גלעד קריב מציע:

2. הסעיף – יימחק.

בקשות רשות דיבור

חבר הכנסת שלמה קרעי
